

Diversité et industries culturelles

Published by [Interacció](#) [1] on 15/07/2013 - 09:14 | Last modification: 30/10/2020 - 15:20

Obra encarregada pel Departament d'Estudis, de la Prospectiva i d'Estadístiques (DEPS) del Ministeri francès de Cultura i Comunicació on **s'analitza l'evolució del concepte de diversitat cultural des del punt de vista de les indústries culturals durant l'últim mig segle**. Es parteix del final de la Segona Guerra Mundial, moment en què s'instauren les institucions, les relacions polítiques i les regulacions financeres que regeixen la repartició de poder polític i financer de la societat actual, immersa en un procés de mundialització que ha relegat els estats nació a un segon terme. Dirigida per Philippe [Bouquillion](#) [2] i Yolande Combès, professors de ciències de la informació i la comunicació de la Universitat Paris 8 i Paris 13, i codirectors de l'[Observatoire International des Mutations des Industries Culturelles](#) [3], l'obra analitza en profunditat els canvis que han experimentat en aquest període les estructures i lògiques de funcionament de les indústries culturals (premsa i informació, edició, indústria musical, cinema i audiovisual), les relacions d'aquestes amb les indústries de la comunicació (telecomunicacions, internet, informàtica i electrònica, ...) i les repercussions que aquestes interaccions han tingut per a l'actual economia basada en els continguts i per al concepte de diversitat cultural. En general, els autors que hi participen en l'obra, tots investigadors de diverses universitats franceses, consideren que la globalització econòmica i financer ha suposat una industrialització i una estandardització de la cultura que, en moltes ocasions, juga en contra de la diversitat cultural.

«Diversité et industries culturelles» inclou set capítols. El primer capítol **analitza la noció de diversitat cultural, la seva polisèmia, la seva complexitat, les seves contradiccions i els debats teòrics que suscita**. Es mostra com pot ser emprada tant per legitimar polítiques d'ajuda a les indústries culturals, com per posar en dubte la seva validesa; o com pot ser evocada per afavorir la circulació transnacional de béns culturals com per imposar un enfocament nacional de la cultura. En el segon **s'investiguen les fusions i interaccions de les indústries de la cultura amb les de la comunicació i com aquestes han generat noves formes de creació, producció, difusió i valorització de continguts**; com s'adapta el consum a aquestes noves formes de producció i quines pèrdues o beneficis han suposat per a les indústries. Es fa referència també a les peculiaritats i a les modalitats d'industrialització de la cultura, que fa que no puguin ser comparades a d'altres indústries, així com a l'evolució i canvis dels mercats, dels sectors, dels productes i dels serveis. Els quatre capítols següents (3, 4, 5 i 6) analitzen cada un dels sectors en concret (premsa i informació, edició, música enregistrada, cinema i audiovisual). A cada capítol s'expliquen les característiques de cada sector, els aspectes particulars de cada un i els aspectes comuns amb la resta. S'hi explica també l'estructuració del sector, les estratègies dels actors, les pràctiques i usos, i les articulacions amb la resta de sectors.

L'últim capítol, de conclusions, **assenyala les tendències** que marquen l'estructuració dels diversos sectors i de l'actual economia de continguts. S'hi apunta a **una concentració de capital**; a una **proliferació de suports per a la producció, distribució i difusió de continguts**, i a una **racionalització d'aquests processos**; també es fa referència a un **augment de l'oferta de productes culturals**, però aquest increment no sempre vol dir una major diversitat. Per exemple en el cas de la premsa molts títols provenen d'un mateix grup inversor i responen a una mateixa línia editorial. El sector editorial també ha experimentat un augment substancial en l'oferta però sovint molts títols no troben espai als punts de venda i la majoria de consumidors no hi tenen accés. **Han proliferat nombroses plataformes de distribució i consum de productes culturals, però dominades per grans grups**

inversors, i les produccions independents o minoritàries no hi tenen cabuda. Així doncs, la principal conclusió que s'hi extreu és que **malgrat hagi augmentat la producció i l'oferta de productes i que la tecnologia faciliti la elaboració i distribució de continguts, no es garantia d'una major diversitat cultural** ja que sovint només arriben al gran públic la producció generada per les grans multinacionals. Així doncs, cal fixar-se més en la diversitat no des del punt de vista de la producció, sinó des de la difusió, el consum i els públics.

Podeu consultar el llibre al [Centre d'Informació i Documentació](#) [4].

Bouquillion, P., i Combès, Y. (Eds.) (2011). «[Diversité et industries culturelles](#) [5]». Paris : L'Harmattan.

Continguts

Introduction / Yolande Combès -- La "diversité culturelle" : quelques éléments de construction théorique / Tristan Mattelart -- Les mutations des filières et leurs enjeux pour la diversité culturelle / Philippe Bouquillion -- Mutations de la filière presse et information / Bertrand Cabedoche, Béatrice Damian-Gaillard, Franck Rebillard (coord.) Nikos Smyrnaio -- La diversité culturelle dans la filière du livre / Corinne Abensour, Bruno Auerbach, Dominique Cartellier, Bertrand Legendre, Cécile Rabot, Christian Robin, Gisèle Sapiro, Hervé Serry -- Diversité culturelle et secteur musical / Vincent Bullich, Emilie Da Lage, François Debruyne, Jacob Matthews, Lucien Perticoz, David Vandiedonck, avec la participation d'Amandine Viale -- Les mutations des filières cinématographiques et audiovisuelles : quelques enjeux pour la diversité culturelle ? / Philippe Bouquillion (coord.), Nicolas Brigaud-Robert, Yolande Combès, avec la contribution de Bernard Miège et d'Anolga Rodionoff -- Conclusion / Philippe Bouquillion, Yolande Combès -- Postface / Bernard Miège -- Bibliographie.

[Inicieu sessió](#) [6] o [registreu-vos](#) [7] per enviar comentaris

Categories: Llibre

Tags: indústries creatives i culturals

Tags: diversitat

- [8]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/CIDOC/blogs/2013/diversite-industries-culturelles>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

- [2] <https://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-search.pl?idx=au&q=Bouquillion+>
- [3] <http://www.observatoire-omic.org/>
- [4] <https://www.diba.cat/web/cerc/cidoc>
- [5] <https://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=44811>
- [6] <https://interaccio.diba.cat/>
- [7] <https://interaccio.diba.cat/form/alta-comunitat>
- [8] <https://interaccio.diba.cat/node/4069>